

"Verdens bedste barndom" er skrevet af direktøren for Børns Vilkår Rasmus Kjeldahl, og hans ærinde med bogen beskrives som "et personligt præget oplæg til debat", der handler om familie og opvækst i Danmark. Han ønsker, at bogen vil skabe debat i familien, på skolen og blandt politikere og beslutningstagere.

Bogen handler om, hvordan vi kunne skabe verdens bedste barndom i Danmark, hvis vi får skabt en mere tryk opvækst for børnene og stiller aldersrelevante krav til børnene. Forfatteren giver sig ikke ud for at være hverken "forsker i børns adfærd", at have studeret børnepsykologi eller -pædagogik eller at være ekspert i opdragelse. Rasmus Kjeldahl vil ikke komme med løftede pegefingre, men han vil gerne komme med et bud på nogle løsninger "på de store samfundslinjer og ude i de danske hjem". Men gør han så det?

Når forfatteren ikke taler ud fra et specialtfelt, men ud fra Børnetelefonens 200.000 årlige henvendelser, sin egen barndom, farrolle og en tynd referenceliste, så er det problematisk, at han roder rundt i fagudtryk som "tilknytning", "tilknytningsforstyrrelse", "angst", "spiseforstyrrelse", "overgreb" mv.

Lige så problematisk er det, at Rasmus Kjeldahl forsøger at lave et historisk blik på barndommen – men stort set kun beskæftiger sig med middelklassens børn. Det er selvfølgelig dem, der ringer til Børnetelefonen og derfor dem forfatteren har kendskab til, men nogle af de største udfordringer med barndommen i dagens Danmark forbigås i tavshed.

Her drejer det sig nemlig om de børn, der vokser op i stigende fattigdom med enlige forsørgere og/eller i anden etniske hjem i bunden af samfundet. Og det drejer sig om børn, der vokser op i familier, der i generationer har været dysfunktionelle med misbrug af stoffer, piller og/eller alkohol, vold, seksuelle overgreb mv. Og så drejer det sig om børn, der oplever adskillige skiftende anbringelser i løbet af barndommen. Det er dem skiftende politikere og regeringer ikke har været gode nok til at skabe langsigtede indsatser for.

På et tidspunkt havde jeg lyst til i min anmeldelse at kalde bogen for "Verdens dårligste bog", men det er selvfølgelig en overdrivelse. Jeg har dog svært ved at se, hvem den henvender sig til, fordi den ikke er læseværdig for, nogle af dem som forfatteren mener at henvende sig til. De fleste af middelklassens forældre ved bedre og vil føle, at han kommer med løftede pegefingre, og skolen vil nok ligesom jeg finde pointerne for letkøbte, og at han taler ned til dem.

Politikere og beslutningstagere skulle da meget gerne vide bedre end direktøren fra Børns Vilkår, og det nye udspil fra Socialdemokratiet, der handler om tidligere anbringelser og tidligere bortadoption, handler jo netop om at sikre de dårligst stillede børn en mere tryk opvækst, og udspillet er ikke for middelklassens børn.

Hvis jeg skulle finde en styrke ved bogen, så er det godt at Rasmus Kjeldahl nævner (og det må han sige at han gentager mange gange), at der skal stilles flere krav til børn fra middelklassen. "De lidt for gode forældre" kalder jeg dem, som rydder alle forhindringer af vejen for deres børn, og her ville det være på sin plads også at have nævnt, at det kan udløse eller forværre angstsymptomer hos børnene.

Svagheden ved bogen er i bedste fald, at den er intetsigende, og i værste fald, at nogen faktisk tror, at den beskriver de store problemer ved barndommen i dagens Danmark.

Anmeldt af Signe Hjortkjær, autoriseret psykolog, og specialist i psykoterapi

Kilder:

Tilknytning og børns udvikling. Lars Smith. Akademisk Forlag (2002)

Børn og unge i Danmark – velfærd og trivsel 2018. Mai Heide Ottosen m.fl., Det Nationale Forsknings og analysecenter for velfærd (MVE; tidl. SFI) (2018)

Status 2020 – Svigt af børn i Danmark. Børns Vilkår og Trygfonden (2020)